

KOMUNIKAT PRASOWY nr 172/23

Luksemburg, 9 listopada 2023 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawach połączonych C-608/22 i C-609/22 | Bundesamt für
Fremdenwesen und Asyl i in. (Kobiety afgańskie)

Zdaniem rzecznika generalnego Jeana Richarda de la Toura środki dyskryminujące przyjęte przez reżim talibów wobec kobiet afgańskich stanowią, ze względu na ich skumulowany skutek, prześladowanie

Nic nie stoi na przeszkodzie temu, aby dane państwo członkowskie uznało w odniesieniu do tych kobiet istnienie uzasadnionej obawy przed prześladowaniem ze względu na płeć, bez konieczności poszukiwania innych elementów właściwych dla ich uwarunkowań osobistych

Od czasu powrotu reżimu talibów w Afganistanie sytuacja dziewcząt i kobiet w tym kraju gwałtownie pogorszyła się do tego stopnia, że można nawet mówić o zanegowaniu ich tożsamości. Reżim ten charakteryzuje się kumulacją aktów i środków dyskryminacyjnych wobec dziewcząt i kobiet, które ograniczają, a nawet zakazują im m.in. dostępu do opieki zdrowotnej i edukacji, prowadzenia działalności zawodowej, udziału w życiu publicznym i politycznym, swobody przemieszczania się i uprawiania aktywności sportowej, a także pozbawiają je ochrony przed przemocą ze względu na płeć i przed przemocą domową oraz nakazują zakrywanie całości ciała i twarzy.

Sąd austriacki zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy takie traktowanie można uznać za akt prześladowania uzasadniający nadanie statusu uchodźcy. Sąd ten skierował również pytanie zmierzające do ustalenia, czy do celów indywidualnej oceny wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej państwo członkowskie może stwierdzić istnienie uzasadnionej obawy przed prześladowaniem, uwzględniając wyłącznie płeć wnioskodawcy.

W przedstawionej dziś opinii rzecznik generalny Jean Richard de la Tour stwierdził, że **kumulacja aktów i środków dyskryminujących podejmowanych wobec dziewcząt i kobiet przez talibów w Afganistanie stanowi prześladowanie**. Jego zdaniem owe akty i środki, ze względu na powagę wynikającą z nich deprywacji, mogą zagrozić integralności fizycznej lub psychicznej dziewcząt i kobiet, tak samo jak bardziej bezpośrednie zagrożenia życia. Skumulowany skutek tych środków oraz ich celowe i systematyczne stosowanie świadczą o zorganizowaniu życia społecznego w sposób oparty na segregacji dziewcząt i kobiet oraz opresji wobec nich, w którym dziewczęta i kobiety są wyłączone ze społeczeństwa obywatelskiego i pozbawione prawa do godnego i normalnego życia w swoim kraju pochodzenia. **Środki te prowadzą zatem do rażącego i trwałego pozbawienia dziewcząt i kobiet ich najbardziej podstawowych praw ze względu na płeć, przez pozbawienie ich tożsamości i uczynienie ich życia codziennego niemożliwym do zniesienia.**

Rzecznik generalny stwierdził również, że reżim ten jest stosowany w stosunku do dziewcząt i kobiet wyłącznie ze względu na ich obecność na odnośnym terytorium, bez względu na ich tożsamość lub uwarunkowania osobiste. O ile jest możliwe, że jeden lub więcej rozpatrywanych środków nie znajdzie zastosowania do danej kobiety ze względu na jej indywidualne cechy, o tyle nadal będzie ona podlegała ograniczeniom i deprywacji, które rozpatrywane indywidualnie lub łącznie osiągają stopień powagi, który jest wymagany, aby mogły zostać uznane za prześladowanie. W takich okolicznościach, zdaniem rzecznika generalnego, **nic nie stoi na przeszkodzie temu, aby**

państwo członkowskie uznało, że wykazanie, iż wnioskodawczyni podlega prześladowaniu ze względu na jej określone cechy inne niż płeć, nie jest konieczne.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Pozostańmy w kontakcie!

